

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	เครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจของ ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโพธิ์ทอง ตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
ผู้เขียน	นางสาวมาศวรี สังข์เรียง		
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)		
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา รองศาสตราจารย์ชนกร	ไกรพิบูลย์ ช่างน้อย	ประธานกรรมการ กรรมการ
บทคัดย่อ			

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโพธิ์ทอง ตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเจาะจง เป็นผู้สูงอายุชมรมผู้สูงอายุโพธิ์ทอง จำนวน 20 คน แบ่งเป็นผู้สูงอายุที่มีเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมมาก จำนวน 14 คน และผู้สูงอายุที่มีเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมน้อย จำนวน 6 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และดำเนินกิจกรรม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมให้แก่ผู้สูงอายุ ผลการวิจัยมีดังนี้

ผู้สูงอายุที่มีเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมมาก จำนวน 14 คน พบว่า ผู้สูงอายุกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กับญาติ พี่น้อง บุตร หลาน มีการพบปะติดต่อกันตาม โอกาส ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้สูงอายุมีจิตใจดี มีความสุข และใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า

ส่วนผู้สูงอายุที่มีเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมน้อย จำนวน 6 คน พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่มีการดำรงชีวิตเช่นเดียวกับผู้สูงอายุทั่วไป แต่ประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ต้องประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ รวมทั้งมีภาระต่างๆที่ต้องรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ระหว่างญาติ เริ่มห่างกันออกไป สำหรับความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีการพูดคุยและทำกิจกรรมกับเพื่อนบ้านน้อย หากเป็น

เพื่อนบ้านไกล ๆ มักไม่ได้ไปมาหาสู่กัน และจะไปเฉพาะงานสำคัญของญาติพี่น้องและรีบกลับ ส่วนงานสังสรรค์แทบไม่ได้ไปเลย ด้วยเหตุผลข้างต้นนี้จึงอาจทำให้ผู้สูงอายุมีจิตใจเศร้า เหวง รู้สึกว่าตนเองเป็นภาระแก่สังคม

สำหรับกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมให้แก่ผู้สูงอายุ กิจกรรมส่วนใหญ่เป็น กิจกรรมตามประเพณี ได้แก่ กิจกรรมรดน้ำดำหัว กิจกรรมวันแม่ ประเพณีรับ-ส่ง ตายาย เป็นต้น และจากการติดตามและประเมินผล พบว่า ผู้สูงอายุทั้งสองกลุ่มยังคงปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อสภาพจิตใจ ทำให้ผู้สูงอายุใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และผู้สูงอายุที่มี เครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมน้อยมีความสุขมากขึ้น

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai decorative element, possibly a crown or a ceremonial object. The elephant is surrounded by a circular border containing the university's name in Thai script at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' in English at the bottom. There are also decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Social Relationships Network Affecting Mental Health of Pothong Elderly Club, Maluan Sub-district , Phunphin District, Surat Thani Province		
Author	Miss Maswaree Sangrieng		
Degree	Master of Education (Health Promotion)		
Thesis Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Suchada Kraiphibul		Chairperson
	Assoc. Prof. Tanakorn Changnoi		Member

ABSTRACT

The objective of this qualitative research was to study the social relationships network affecting mental health of Pothong Elderly Club Maluan, Phun-Phin District, Surat Thani Province. The selected specifically sample group was Pothong Elderly Club amount of 20 members by dividing 14 members of high social relationships network and 6 members of low social relationships network. The data was collected by informal interview, the cooperative and non-cooperative observation adding with joining the activity for creating social relationships network to elderly people. The result of this research found that:

The 14 members of high social relationships network have the good relation with their relatives, they usually meet and contact occasionally. Also they have good relation with their neighbors too, they always pay attention them and join the community's activities that affect to be good mental health, generous, helpful, optimist, happy and to be people who know how to profit their lives.

The 6 members of low social relationships network have the normal lifestyle with others elderly people but they have the economic problem; they have to earn for their families including of other responsibilities. They don't have the good enough relation with their relatives and their neighbors because they have not enough time to meet, contact them and

also join the community's activities. They join sometimes the community's activities in case of important activities but they don't use enough time to join them, they have to be back to work again, they don't want to waste the time with talking and joining people that means they lose the profit that they should have to get. These things affect to mental health of these elderly people, they feel sad, lonely and think that they were the invaluable people and the burden of society.

Most of activities were the traditional activities, for example Rod Nam Dam Hua ceremony when young people pay respect to adult, especially to elderly relatives by pouring water over their hands to apologies for their bad behavior, Mother Day activities, Thanks offering to spirits custom and other activities that promote the social relationship between elderly people. The evaluation result found that both of elderly groups always join the activities that affect to be good mental health and let them to use worthwhile time and know about self - esteem.